

1. Trajanje ispita 180 minuta.
2. Ispit se radi u vežbanci.
3. Rešenja zadataka započeti na novoj strani.
4. Na naslovnoj strani vežbanke obavezno zaokružiti redne brojeve zadatka koji su rađeni.
5. Dozvoljena je upotreba kalkulatora.
6. Parametri tranzistora i diode su dati gde je potrebno. Ne moraju svi parametri biti iskorišćeni u rešenju.

Zadatak 1 (a - 6, b - 5)

Algoritamskim računanjem, korak po korak, izračunati i pokazati da li su date tvrdnje tačne ili netačne ukoliko su na raspolaganju 4 cifre

$$\triangleright 1101_{KMV} + 0011_{KMV} > 1010_{KMV} - 1011_{KMV}$$

$$\triangleright 1001_{KO} - 0101_{KO} > 1010_{KO} + 1110_{KO}$$

Napomena: Ukoliko dođe do prekoračenja, naznačiti to i nastaviti sa dobijenim četvorocifarskim rezultatom

b) Ako se u digitalnom sistemu informacije koduju Hamingovim kodom i na prijemnoj strani stigne sledeći niz od 15 bita: 100 111 101 010 010, odrediti informacione bite koji su poslati i zaštiti ih bitom parne parnosti.

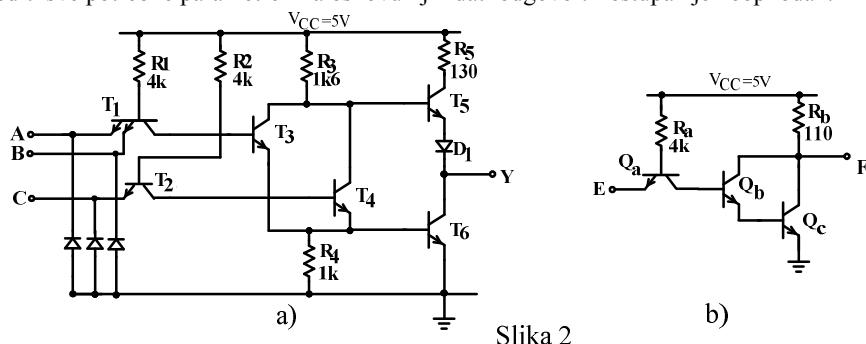
Zadatak 2 (a - 16, b - 8 poena)

a) Odrediti kašnjenja t_{pHl} i t_{plH} kola sa slike 2a ako se na izlaz veže kondenzator kapacitivnosti $C = 10 \text{ pF}$. Zanemariti interne parazitne kapacitivnosti tranzistora, dioda, otpornika i veza.

b) Ako su na raspolaganju samo kola sa slike 2a i 2b, realizovati kolo sa funkcijom $Z = (A + \bar{B})C$

Poznato je: $V_{BE}=V_D=0.7\text{V}$, $V_g=0.6\text{V}$, $V_{BES}=0.8\text{V}$, $V_{CES}=0.2\text{V}$, $\beta_F=50$, $\beta_R=0.1$.

Napomena: Odrediti sve potrebne parametre i na osnovu njih dati odgovor. Postupak je neophodan.

Slika 2

Zadatak 3 (a - 4, b - 4, c - 4, d - 3, poena)

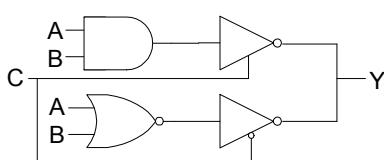
Funkcionalnom tabelom ili na drugi pogodan način prikazati funkciju dela digitalnog sistema realizovanog TTL logičkim kolima:

a) prikazanog na slici 3a;

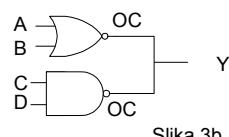
b) prikazanog na slici 3b.

c) Šta može da se desi u kolu prikazanom pod na slici 3c, i pri kojoj kombinaciji ulaza, ako su logička kola realizovana kao LS TTL kola (totem pole na izlazu)?

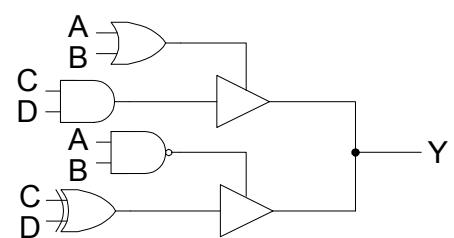
d) Kakav je odgovor pod c) ako su EKS ILI i I kolo realizovani sa otvorenim kolektorom?

Slika 3a

Slika 3b

Slika 3c

Zadatak 4 (a – 7, b – 3, c - 2, b – 3 poena)

a) Izvesti izraz za odnose širine kanala n i p tranzistora CMOS invertora tako da prag odlučivanja logičkog kola bude jednak polovini napona napajanja. Koliki je taj odnos, odnosno širina kanala p kanalnog tranzistora, ako je poznato: $W_n=400nm$, $L=200nm$, $\mu_nC_{ox}=270\mu A/V^2$, $\mu_pC_{ox}=70\mu A/V^2$, $C_{ox}=1\mu F/cm^2$, $V_{Tn}=0.5V$, $V_{Tp}=-0.5V$, $E_{cn}L_n=1.2V$, $E_{cp}L_p=4.8V$, $\lambda=0.04V^l$, $v_{SAT}=8\times 10^6 cm/s$, $\gamma=1$, $V_{DD}=2.5V$.

b) Ako se konfiguracija CMOS invertora sa odnosima širine kanala iz tačke a) preveže u pseudo n MOS invertor, koliki je prag odlučivanja u tom slučaju?

c) Izračunati maksimalnu struju kratkog spoja za CMOS invertor iz tačke a).

d) Izračunati dinamičku disipaciju zbog provođenja oba tranzistora, ako je signal na ulazu simetričan, učestanosti 1GHz, sa naponima logičke nule i jedinice, i vremenom uspona i pada ivica 50ns.

Zadatak 5 (a - 5, b – 2, c – 3 poena)

a) Načrtati jednostepeno statičko CMOS logičko kolo koje realizuje funkciju $Y = f(A, B, C, D)$, ako je $Y = 1$ ako i samo ako neoznačeni binarni broj $ABCD$ zapisan u Kodu više 3 ima podjednak broj jedinica i nula. Na primer, $Y = 1$ za $ABCD = 0010$, dok je $Y = 0$ za $ABCD = 0101$. Smatrali da je vrednost zadatog neoznačenog binarnog broja $ABCD$ uvek u opsegu 0 do 9. Na ulazu logičkog kola su dostupne i negacije ulaznih promenljivih. Težiti da realizacija sadrži minimalan broj tranzistora.

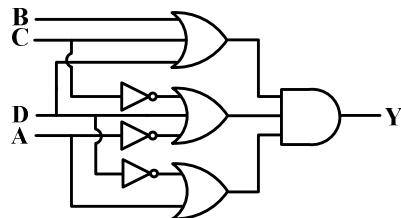
b) Odrediti odnose širina svih tranzistora u realizaciji iz tačke a) tako da kritična kašnjenja uzlazne i silazne ivice budu izjednačena i odgovaraju kašnjenjima referentnog invertora kod koga je $W_P : W_N = 2 : 1$.

c) Realizovati logičku funkciju iz tačke a) pomoću transmisionih gejtova. Na ulazu logičkih kola su dostupne i negacije ulaznih promenljivih. Težiti da realizacija bude minimalne kompleksnosti.

Zadatak 6 (a – 5, b – 5, c - 5 poena)

a) Za funkciju realizovanu na slici 6. odrediti pri kojim prelazima dolazi do pojave lažne jedinice. Skicirati jedan od njih.

b) Izvršiti modifikaciju realizacije sa slike tako da ne postoji mogućnost generisanja lažne jedinice.

Slika 6.

c) Ukoliko su na raspolaganju proizvoljna kola niskog i srednjeg stepena integracije projektovati kolo koje za dva ulazna četvorobitna broja data u kodu znak i apsolutna vrednost računa njihovu razliku. Rezultat je petobitni broj u kodu znak i apsolutna vrednost. Težiti da broj upotrebljenih kola bude minimalan.

Zadatak 7 (10 poena)

a) Projektovati kolo dekodera 2/4 sa aktivnim logičkim nulama na ulazima i izlazima, tako da može jednostavno (sa što manjim dodavanjem spoljnih elemenata) da se koristi za pravljenje mreža većih kapaciteta. Za projektovanje su dozvoljena kola niskog stepena integracije.

b) Korišćenjem komponente iz tačke a) realizovati dekoder 4/16.

c) Proceniti normiranu ($W_N L_N = 1$ kod invertora minimalne geometrije) površinu koju realizovano kolo zauzima na silicijumskom čipu, ako se kola prave sa minimalnom geometrijom tranzistora tako da kritična kašnjenja uzlazne i silazne ivice budu izjednačena i odgovaraju kašnjenjima referentnog invertora kod koga je $W_P : W_N = 2 : 1$.